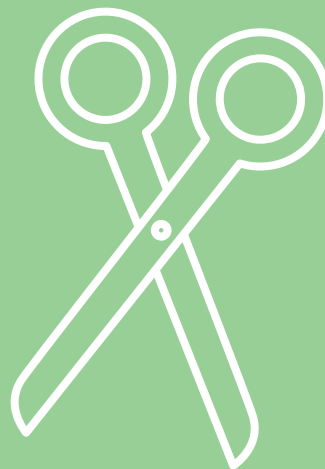
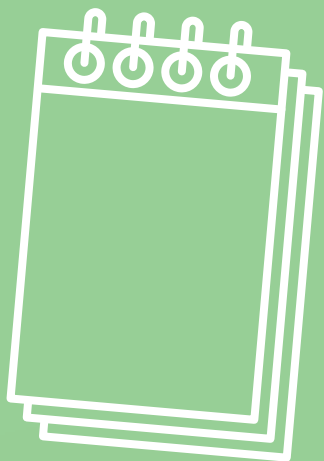

SCENARIUSZ ZAJĘĆ

PAPIER

01

MATERIAŁY DLA OSOBY PROWADZĄCEJ

RAMY TEMATU

Dla własnego komfortu pracy, ale również po to, żeby dzieci dobrze się czuły i mogli jak najlepiej skorzystać z zajęć, zalecamy, by liczba dzieci nie przekraczała 12 osób.

Będziemy wspólnie z dziećmi w wieku przedszkolnym i tymi, które dopiero zaczęły chodzić do szkoły, ustalać jak papier można wielokrotnie (do siedmiu razy) wykorzystywać. Bardzo ważne, żebyśmy swoją mową ciała, zadawanymi w trakcie zajęć pytaniami czy prowadzonymi rozmowami, pokazywali nasze zainteresowanie tym co dzieci robią. Dorosły powinien pamiętać, że na tym etapie nie ma złych i dobrych odpowiedzi. Każda odpowiedź powinna być dostrzeżona, każde zaangażowanie dziecka w zabawę – choćby przez mrugnięcie okiem w stronę dziecka – zaakceptowane.

Nie powinniśmy zmuszać dzieci do brania udziału w proponowanych przez nas aktywnościach. Wszystkie dzieci zapraszamy do zabawy, ale szanujemy wybór tych, które z nieznanym nam powodów rezygnują. Proponujemy, żeby oprócz miejsca, w którym będziemy się bawić wg pomysłów prowadzącego, wygospodarować miejsce (najlepiej na podłodze), gdzie dzieci będą miały dostęp do zawartości EkoPaki (np.: kolorowanek). W każdej chwili będą mogły skorzystać z tej alternatywy.

Może ktoś z Was powiedzieć: ten warsztat to nie dla mnie. Dzieci w tym wieku są za małe – nie mają odpowiednio dużo wiedzy i doświadczenia, nie mogą mi pomóc w opracowaniu polityki zarządzania papierem w bibliotece, nie zajmujemy się segregowaniem papieru... Jednak w rozmowie z dziećmi i pytaniu ich o zdanie chodzi o dostrzeżenie, że dzieci w sprawach związanych np.: z szeroko rozumianą ekologią, mogą mieć swoje przemyślenia i pomysły. Pytanie dzieci, analizowanie za i przeciw, branie pod uwagę ich odpowiedzi, buduje poczucie wartości, pobudza aktywność i chęć do działania. Jeśli jest w Was ciekawość na to, co zaproponują dzieci, to znaczy, że możecie wspólnie z nimi próbować zmieniać świat na lepszy.

Oprócz celu spotkania bardzo ważne jest, żeby osoba prowadząca ustaliła z dziećmi podstawowe zasady, które będą obowiązywać na spotkaniu. Proponowaną przez nas zasadą jest danie dzieciom możliwości zabawy lub pracy przedmiotem, który wybrały do momentu, kiedy skończy się ich zainteresowanie tą zabawką albo narzędziem. W momencie, gdy ktoś chciałby zacząć bawić się lub pracować używając przedmiotu, którego ktoś aktualnie używa, musi poczekać lub wziąć coś w zamian. Może też próbować dogadać się z osobą, która ma ten przedmiot. Prowadzący może proponować rozwiązania czasowe: jakiś przedmiot można używać przez określony czas wyznaczany np. klepsydrą.

SCENARIUSZ 1

autor Dominik Kmita | Fundacja Rozwoju Dzieci im. Komeńskiego

Cele warsztatu:

- Wszystkie osoby uczestniczące w warsztacie będą wiedziały, że papier może „żyć” 7 razy
- dzieci i dorośli będą zwracać większą uwagę na zmniejszenie zużycia, powtórne wykorzystanie i przetwarzanie papieru
- W ramach działania biblioteki zostanie wprowadzona polityka zarządzania wykorzystaniem papieru (jak zmniejszyć jego zużycie, jak zbierać do recyklingu, jak wykorzystać w ramach upcyklingu)

Przebieg warsztatu: Ok. 60 min. | Grupa: 12 dzieci

Rytm spotkania

1. Początek spotkania (10 min.)
 - Dzieci przychodzą na spotkanie
 - Zabawy swobodne dzieci
 - Powitanie w kręgu
2. Zabawy z dziećmi inspirowane przez dorosłego (35 min.)
3. Swobodna zabawa (10 min.)
4. Pożegnanie (5 min.)

Ad 1

Zanim do biblioteki przyjdą na zajęcia wszystkie dzieci i będziemy mogli przywitać się, pierwszych małych gości, warto zaprosić w miejsce, gdzie mamy rozłożone przedmioty z EkoPaki. Informujemy dzieci, że mogą rozpocząć zabawę używając do tego udostępnionych przedmiotów.

„Słowo wstępne” dla dzieci

Zamiast słowa wstępnego: wszyscy siadają w kręgu i każdy mówi jak ma na imię oraz jakiego przedmiotu z papieru używał ostatnio. Osoba prowadząca po zakończeniu wypowiedzi dziecka dodaje jedno zdanie od siebie. W przypadku grupy, która spotyka się pierwszy raz prowadzący może zamodelować przywitanie się.

Przykład przywitania:

Dziecko – *Mam na imię Zosia i grałam ostatnio z rodzicami w karty.*

Prowadzący – *Ooo. Ja też lubię grać w karty, choć dawno z nikim nie grałam. Ostatnio sam budowałam z kart piramidę.*

Ważne jest, żeby odpowiedzi osoby prowadzącej były krótkie i prawdziwe.

Ad 2

Poznanwanie możliwości wielokrotnego wykorzystania papieru.

POTRZEBNE MATERIAŁY: KARTKI PAPIERU, KREDKI, CIENKOPISY, TAŚMA PAPIEROWA, NOŻYCYKI.

Po przedstawieniu się mówimy dzieciom, że papier ma 7 „żyć”. Następnie wspólnie wymyślamy z dziećmi zabawy z wykorzystaniem kartki papieru. W naszych działaniach kierujemy się zasadą, że jedną kartkę papieru mamy wykorzystać do 7 zabaw. Nazwy zabaw osoba prowadząca zapisuje na dużej kartce papieru. Jeśli dzieci będą miały trudność z dawaniem propozycji prowadząca może zadawać pytania np.: *Co można narysować na kartce? Czy można rysować na dwóch stronach kartki? Jak z kartki papieru można zrobić samolot? Jak z kartki papieru możemy zrobić puzzle? Co najpierw zrobimy – rysunek, czy wytniemy części puzzli? Na ile kawałków możemy pociąć kartkę? Jak z pociętych kawałków możemy zrobić np. ozdobny łańcuch? Jak możemy zrobić piłkę używając papieru i papierowej taśmy klejącej? Na koniec dzieci mówią ile razy wykorzystały swoją kartką papieru.*

Polityka zarządzania wykorzystaniem papieru w bibliotece

Prowadząca zajęcia z dziećmi już podczas sprzątania papierów użytych podczas pierwszej zabawy może zapytać dzieci, co zrobimy z tymi kawałkami papieru. Część dzieci może chcieć wziąć je do domu. Część będzie chciała wyrzucić lub ponownie wykorzystać w bibliotece.

Kolejne działanie animator/ka może zaproponować maksymalnie 3 grupom dzieci. W zależności od ilości zatrudnionych w bibliotece osób pierwsza grupa zajmie się znalezieniem sposobu na zmniejszenie zużycia (ang. reduce) papieru w bibliotece. W tym celu powinna udać się do osób pracujących i dowiedzieć się jak wykorzystywany jest papier np. czy druki są jednostronne czy dwustronne, czy powiadomienia do czytelników o spóźnieniach w oddawaniu książek wysyłane są pocztą tradycyjną czy mailem. Prowadząca może podpowiadać dzieciom, w jakich sytuacjach zmniejszane jest zużycie papieru w bibliotece.

Druga grupa pyta pracowników biblioteki lub prowadzącą czy papier, stare gazety, książki wycofane z użytkowania są wykorzystywane w bibliotece ponownie (ang. reuse). Jeśli tak – do jakich celów.

Trzecia grupa ustala, w jaki sposób papier i przedmioty z papieru, które nie będą już wykorzystane w bibliotece są przetwarzane (ang. recycle) – gdzie są wyrzucane, kto je odbiera, czy są prowadzone zbiórki makulatury.

Po ok. 5 minutach wszystkie dzieci spotykają się w kręgu. Osoba prowadząca spotkanie pyta jakie są ustalenia dzieci. Na koniec pyta co można zmienić/poprawić/udokonać

w obszarze zmniejszania zużycia papieru, ponownego jego wykorzystania i przetworzenia. Wnioski dzieci są zapisywane na dużej kartce papieru. Osoba prowadząca oraz ewentualnie inni pracownicy powinni mieć gotowość do wprowadzenia zaproponowanych przez dzieci zmian. Może okazać się, że nie wszystkie propozycje da się wprowadzić od razu lub niektórych nie będzie można wprowadzić. W obu sytuacjach trzeba o tym dzieciom powiedzieć.

Ad 3

Zakończenie: Dzieci razem z prowadzącą siadają w kręgu i rozpoczynają podsumowanie spotkania.

Osoba prowadząca może rozpocząć i podzielić się obserwacjami, których dokonała w trakcie spotkania. W takiej sytuacji należy pamiętać, żeby były to informacje, po których dzieci będą docenione np.: *widziałam/łem, z jakim zaangażowaniem sprawdzałeś, co pracownicy biblioteki robią z papierem.*

Na koniec prowadząca zaprasza dzieci na kolejne spotkanie.

Post scriptum

W przypadku, gdyby któreś z pomysłów dzieci udało się wprowadzić w bibliotece, warto o tym komunikować, zwłaszcza dzieciom, które uczestniczyły w spotkaniu.